

Operační týlové velitelsko-štábní cvičení »Tranzit-77«

*Redakčně zpracovaný a zkrácený článek generálporučíka V. Semennikova a plukovníka A. Turouceva, uveřejněný v „Informačním sborníku štábu a technického výboru spoje-
ných ozbrojených sil“ čís. 15/1978.*

Na území NDR a PLR proběhlo v září roku 1977 operační týlové velitelsko-štábní cvičení „Tranzit-77“. Ze zkoumané celé řady problémů týlového zabezpečení vojsk koaliční sestavy můžeme udělat některé závěry.

Jednotné principy týlového zabezpečení. V průběhu cvičení vedl front, který byl složen z několika národních armád, útočnou operaci v součinnosti s PVO států a spojeným válečným loďstvem, vyzbrojených různými systémy a druhy výzbroje a bojové techniky.

Národní uskupení vojsk v průběhu vedení operace v zásadě byla zabezpečována vlastními silami a prostředky z národních zásob v těsné součinnosti a vzájemné pomoci. K tomu byl plně rozvinutý vojskový a operační týl. Využívána byla rovněž včas vytvořená materiálně technická základna (stálé sklady, nemocnice, komunikace, opravářské závody).

Předpokládalo se použití národních článků hlavního týlu, což umožnilo řešit celý komplex úkolů týlového zabezpečení vojsk každého státu. Přitom, když týlové zabezpečení spojeneckých svazů Lidové armády NDR a Sovětské armády, které byly v sestavě frontu, bylo obtížné z území jejich států, bylo organizováno přes týl frontu.

Např. armádu Lidové armády NDR do splnění bližšího úkolu frontu plně zabezpečovaly národní orgány týlu. Při plnění dalšího úkolu, vzhledem k velké vzdálenosti představené zásobovací základny (LA NDR), její zabezpečení bylo organizováno přes oddělení frontové týlové základny Polské armády.

Vševojsková armáda sovětských ozbrojených sil v průběhu operace byla zabezpečována z frontové týlové základny Polské armády přes frontovou představenou základnu Sovětské armády, předanou do sestavy frontu.

Jednotlivé svazky, dočasně podřízené jiné národní armádě, zabezpečovaly týl těch armád, v jejichž sestavě se nacházely. Zásobování specifickými materiálními prostředky zabezpečovalo vlastní národní velení.

Složení týlu. Polská armáda, na jejímž základě byl rozvinutý front, vyčleňovala nutný komplet týlových orgánů k plnému zabezpečení vlastních vojsk. Pro vševojskovou armádu NDR a Sovětskou armádu, které byly v sestavě frontu, byl stanoven způsob jejich týlového zabezpečení a potřebné k tomu národní týlové svazky, útvary a zařízení, které posilovaly front — zásobovací a nemocniční základny, automobilní dopravní a opravářské útvary, stá-

lé sklady, nemocnice a další. Kromě toho každá armáda měla svůj úplný stav týlových útvarů a zařízení.

Při dosaženém předání jednotlivých svazků do sestavy jiných národních armád jejich tyl byl posilován dopravními prostředky a samostatnými zdravotnickými oddádky. U vojsk a ve skladech byly vytvářeny zvýšené zásoby specifických materiálních prostředků, zvláště těch druhů munice, která není v daných armádách.

Organizační struktura a možnosti týlových svazků, útvarů a zařízení národních armád v zásadě odpovídá jejich předurčení a v podstatě zabezpečují plnění stanovených úkolů. Současně však pro práci v celém svstému týlového zabezpečení koaličního frontu musíme se snažit přiblížit jejich organizační struktury, vybavení a možnosti. Bude dále účelné rozpracovat jednotné názory a smluvené zkratky týlových svazků, útvarů a zařízení ve všech spojeneckých armádách. To všechno značně ulehčí práci při organizaci a uskutečnění týlového zabezpečení vojsk a umožní zlepšit velení i součinnost mezi týlovými orgány spojeneckých armád v průběhu společné činnosti.

Materiální zabezpečení je jedním z nejdůležitějších faktorů udržování bojové pohotovosti vojsk frontu a jejich schopnosti splnit určené úkoly.

K trvalému zabezpečení vojsk musíme v každé spojenecké armádě vytvářet a udržovat určité množství zásob materiálních prostředků, které zabezpečí rozvíjení vojsk a vedení bojové činnosti v plánovaných operacích.

Množství vojskových a operačních (armádních a frontových) zásob materiálních prostředků, ale také zásob Hlavního týlu stanoví jednotlivá národní velení.

Vytvářejí je podle jednotné metodiky, kterou mají všechny národní armády.

Spotřeba materiálních prostředků na útočnou operaci frontu se vyčísľuje množstvím spotřeby na operační rozvíjení, odrazení napadení a útok, rovněž i množstvím nedotknutelných zásob, které se vytvářejí na konci operace.

Množstvím nedotknutelných zásob materiálu na konci operace musí zabezpečit vedení bojové činnosti v dalších operacích po doplnění z Hlavního týlu.

Potvrdilo se, že spotřeba materiálních prostředků při splnění bližšího úkolu frontu 1,5 násobně převyšovala spotřebu při splnění dalšího úkolu.

Pro plánování materiálního zabezpečení vojsk při velké spotřebě zásob je velmi důležité dosáhnout jednoty názorů na jejich rozložení. To umožní koaličnímu frontu mít jednotné ukazatele zabezpečení

vojsk bez ohledu na jejich národní příslušnost a organizovat materiální zabezpečení podle jednotného plánu.

Zkušenosti z řady cvičení ukazují, že na začátku první útočné operace je účelné udržovat zásoby materiálních prostředků na stupni frontu nejméně na 20 dnů (z nich přibližně 40 % — pohyblivé), přitom: v armádních skladech na 2 dny, a vojskové zásoby na 5 dnů.

Je velmi důležité také zabezpečit rozptýlení zásob a jejich spolehlivou ochranu proti působení všech druhů zbraní.

Velení týlu. Účast na cvičení orgánů velení týlu čtyř druhů ozbrojených sil vyžadovala dokonalé sladění mnoha otázek k dosažení cílů cvičení a jednotu názorů na procvičované otázky.

Dále umožnila získat značnou praxi štábu řídicího cvičení a cvičícím štábům v komplexním řešení otázek týlového zabezpečení druhů ozbrojených sil na válčišti a v organizaci součinnosti mezi nimi.

Velení týlu je součástí velení vojskům. Je organizováno na základě centralizovaného řízení všech hlavních druhů týlového zabezpečení spojeneckých vojsk ze strany velení frontu v těsné součinnosti s orgány velení národních ozbrojených sil.

Celkové řízení týlu patří do kompetence velitele vojsk koaličního frontu. Plně odpovídá za týlové zabezpečení podřízených svazů a svazků. Jeho rozhodnutí na operaci a pokyny pro tyl jsou hlavním pečením vojsk. Velení týlu uskutečňuje osobně s využitím štábu frontu, svého zástupce pro tyl, náčelníků druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb.

Cvičení se zúčastnily operační skupiny vševojskových štábů, štábů PVO státu a válečného loďstva. To umožnilo procvičit některé otázky řízení týlu ze strany velitelů, v jejichž úloze cvičily operační skupiny, zjistit záporné stránky v součinnosti vševojskových štábů a týlových orgánů velení. Řídicí cvičení na rozboru zdůraznil, že tato metoda se osvědčila a měli bychom ji zavést do praxe.

U zástupců řídicího cvičení pro národní armády byly malé operační skupiny, které současně s řešením organizačních a dalších úkolů plnily úlohu koncových rozhodčích (skupin) v otázkách týlového zabezpečení ústředních orgánů národních ministerstev obrany. To můžeme hodnotit jako kladný jev, protože front, který působí na území spojeneckého státu, musí řešit velmi široký okruh otázek materiálně technického, zdravotnického, dopravního a dalších druhů zabezpečení v součinnosti s národními veleními.

Bylo by účelné na všechna velká operační společná cvičení, vedená na válčišti,

k procvičení otázek součinnosti frontů s národními veleními, zařazovat operační skupiny generálních štábů k nahrávání situace, kompetentní řešit celý komplex potřebných otázek. A v této souvislosti by bylo užitečné včas zpracovat přehled otázek, které je nutné sladit.

Bezprostřední velení týlu se uskutečňuje z TVS svazů a svazků. Na tomto cvičení týlová velitelská stanoviště frontu a vševojskových armád měla přibližně jednotypovou organizaci a v terénu rozvíjela analogické strukturální prvky.

Na týlovém velitelském stanovišti frontu pracovalo středisko velení týlu, místa velení náčelníků služeb týlu a dále pohyblivé výpočetní středisko. Zkušenosti z cvičení ukazují, že pro rozmístění TVS frontu, které má značné množství různých techniky a osob, je účelné určovat ne jeden, ale několik vhodných prostorů neda- leko jeden od druhého, které mají přiro- zené podmínky pro maskování a ochranu proti zbráním hromadného ničení. To se vztahuje rovněž na TVS vševojskové a le- tecké armády.

Dčasné ukazatele pro přijetí rozhod- nutí a plánování týlového zabezpečení. V prvním období cvičení bylo hlavním úkolem orgánů velení týlu frontu či ar- mád přijetí rozhodnutí a rozpracování plánů organizace týlového zabezpečení v souladu s určenými úkoly. Toto období trvalo přibližně 20 hodin.

Důležitou úlohu pro zkrácení doby plánování týlového zabezpečení mají včas připravené formalizované dokumenty, operačně týlové prostory na různé varian-

ty a dokonalé využití samočinných po- čítačů. Kromě toho má velký význam or- ganizace přísné kontroly včasného doru- čení týlových směrnic a nařízení vykona- vatelům.

Vzhledem ke zvláštnostem v organi- zační struktuře týlových svazků, útvarů a zařízení, v metodách práce orgánů ve- lení týlu, ve formách i obsahu operačně týlových dokumentů v jednotlivých spo- jeneckých armádách a navíc v důsledku jazykových rozdílů vznikají určité potíže ve velení společně působících orgánů tý- lu a také v organizaci součinnosti mezi nimi.

K udržení těsné součinnosti mezi or- gány velení týlu, k rychlejšímu a sladě- nému řešení otázek týlového zabezpečení při přípravě a v průběhu operace byly vy- sílány ze štábu týlu frontu ke štábům tý- lů spojeneckých armád představitelé. Ta- ké ze štábu týlu spojeneckých armád ke štábu týlu frontu byly vysílány operační skupiny se spojovacími prostředky k udr- žování trvalého styku s vlastními orgány velení. Kromě operačních skupin týlu z frontu a armád byli vyčleňováni důsto- jníci týlu k jednotlivým svazkům, podříze- ným svazům jiné národní příslušnosti.

Tento způsob vyčleňování operačních skupin (důstojníků) vyžaduje značné poč- ty důstojníků - specialistů. To může mít za následek oslabení orgánů velení týlu frontu (armády). Proto myslíme, že bude účelné již v míru mít a připravovat spe- ciální tabulkově zabezpečený počet ope- račních skupin (důstojníků) týlu s po- třebnými silami a spojovacími prostředky.

V článku jsme vysvětlili jen část hlavních zvláštností týlového zabezpečení vojsk v průběhu společné činnosti. Věříme, že čtenáři se vyjádří k problémům dalšího zdo- konalování týlového zabezpečení vojsk v těchto podmínkách.